

Mindretal, som knyttede sit Navn dertil, ikke fuldt var opnaaet Enighed, men det andet Mindretal har paa de fleste væsentlige Punkter i sit selvstændige Udkast sluttet sig overordentlig nær til det første Mindretal, idet man fra begge Sider har været enig om, at man ikke turde tilraade at gaa bort fra en Lovgivning paa Tyendrettens Omraade, men at der maatte være en Beskyttelseslovgivning, i første Linie for Tyendet. Til det af Ministeren forelagte Lovforslag skal jeg ikke knytte mange Bemærkninger. Jeg tror, at dette Lovforslag trænger til en meget nøje og grundig Overvejelse i et Udvalg. I øvrigt have Kommissionens Medlemmer altid været enige om, at det ikke i første Linie gjaldt om at fremkomme med et Udkast, som Lovgivningsmagten kunde vedtage blankt og bart. Hvis det havde været Meningen, skulde Kommissionen have haft langt mere Tid til sit Arbejde. Thi vel har Kommissionen siddet i adskillige Aar, men de Arbejdsdage, den har haft, navnlig til at udarbejde de forskellige Forslag, have været overordentlig faa.

Kommissionen har anset for sin Opgave — det gælder formentlig baade det første og det andet Mindretal — at forsøge paa at skabe et Grundlag for en Tyendelov, hvor de Bestemmelser vare fjernede, der have staaet som en Anstødssten og vare blevne angrebne som dem, der karakteriserede Loven som en Klasse- og Undertrykkelseslov. I første Linie maatte man da bort fra de Bestemmelser, Tyendeloven indeholdt angaaende Hustugten. Ligeledes maatte man forsøge at skitsere Forholdet med Hensyn til Boligspørgsmaalet, thi heller ikke med Hensyn til dette sidste Spørgsmaal stod Kommissionen frit, idet det i Forhandlingerne, der gik forud for Kommissionens Nedsættelse, var blevet hævdet, at Boligspørgsmaalet var et af de Spørgsmaal, der maatte tages op, naar man gik til en Revision af Tyendeloven.

Med Hensyn til det første Punkt, Hustugten, var der overordentlig ringe eller slet ingen Vanskelighed, alle vare klare over, at det maatte man have ud af Tyendeloven, og at de gamle Bestemmelser desangaaende ingen Værdi havde, idet de saa at sige aldrig eller i værste Tilfælde kun under de ringeste Forhold bleve anvendte. Paa dette Punkt havde man let ved at opnaa Enighed, og dersom det havde drejet sig om dette ene Punkt, vilde der ikke have været noget Mindretal,

men der vilde have foreligget en samlet Indstilling.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt man i en ny Tyendelov burde skitsere, hvilke Krav der bør stilles til Opholdsrummene, have Meningerne været overordentlig delte. Man stod nemlig overfor et Omraade, hvor det i det lange Løb neppe var muligt at lovgive, og man har da ogsaa haft stærkt under Overvejelse, hvorvidt man overhovedet burde medtage Bestemmelser i saa Henseende i Tyendeloven, idet man har ment, at de maaske snarere hørte hjemme dels i en Brandpolitilov for Landet, dels i de kommunale Sundhedsvedtægter. Nægtes kan det ikke, at mange Steder her i Landet ere Tyendets Opholdsrum, med et mildt Udtryk, ikke som de burde være, og heri har man søgt Berettigelsen til i Form af Bestemmelser at skitsere de Krav, der maa stilles til disse Rum, ikke saaledes, at man absolut har gjort Regning paa, at disse Bestemmelser kunde vedtages her, men saaledes, at man derved saa stærkt og skarpt som muligt paapeger, at her er noget, som bør rettes, og som man mente kun kunde rettes ved Lov, enten det blev ved denne Lov eller ved andre.

For øvrigt skylder jeg Sandheden at sige, at det ikke er sikkert, at der, hvor man finder daarlige Tyendekamre, er der daarlige Tyendeforhold. Paa det Sted, hvor det daarligste Tyendeopholdsrum, jeg har set, fandtes, var der sikkert et udmærket Forhold mellem Husbond og Tyende. Det var et stort Gaardmandsbrug, hvor der var flere Tyender, og hvor de gav Husbonden det Skudsmaal, at de vare overordentlig veltilfredse, og der intet var at klage over, og de klagede da heller ikke over de daarlige Rum, men hvad mere var, det var en Kendsgerning, at Tyendet paa dette Sted havde tjent i Aarrækker uden at have ført nogen som helst Klage. Jeg skal selvfølgelig ikke her nævne, hvor det var, men Forholdene vare saaledes, at enhver, der saa dem, maatte sige til sig selv: Det er i Grunden uforsvarligt. Husbonden sagde da ogsaa selv: Jeg vil indrømme, at Forholdene ere aldeles uforsvarlige, og jeg har ogsaa i mange Aar tænkt paa, at det skulde rettes, det er ikke blevet gjort, jeg agter at gøre det, men der har aldrig af Tyendet været klaget over disse elendige Forhold. Saadanne Opholdsrum behøve altsaa ikke at være et Kendetegn paa daarlige Forhold, det var det, jeg ønskede at under-